

Vývoj magnetoreologického tlumiče odpružení pro kosmonautiku

Michal Kubík

Školitel: Doc. Ing. Ivan Mazůrek, CSc.

Ústav konstruování

Fakulta strojního inženýrství

VUT v Brně

Státní doktorská zkouška , FSI VUT v Brně
30. 11. 2015

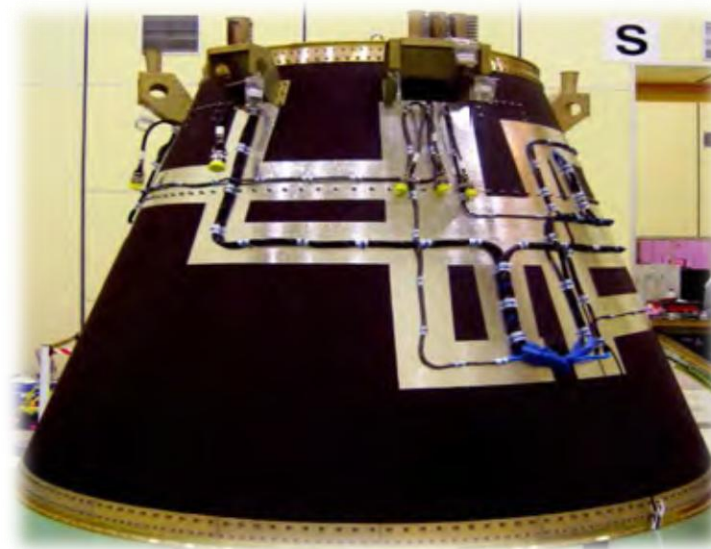
Obsah

- Motivace
- Úvod do problematiky
- Shrnutí současného stavu poznání
- Vymezení cílů disertační práce
- Postup řešení
- Současný stav řešení disertační práce
- Závěr

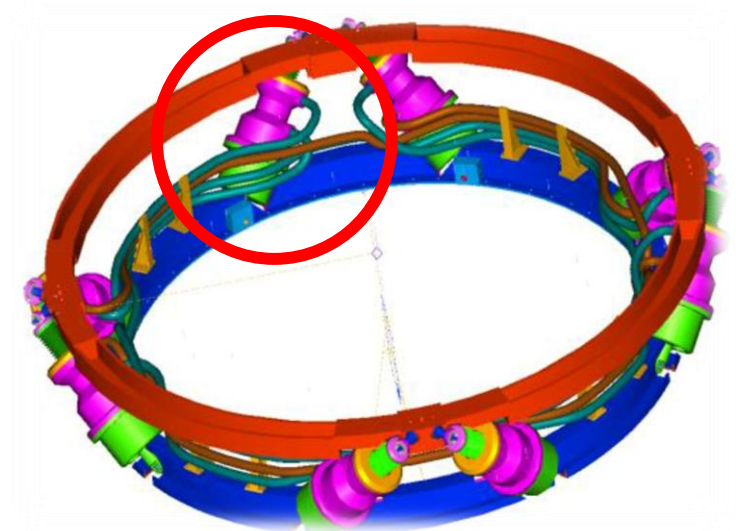

Semi-Active Damping System – FLPP 3

Honeywell
Aerospace

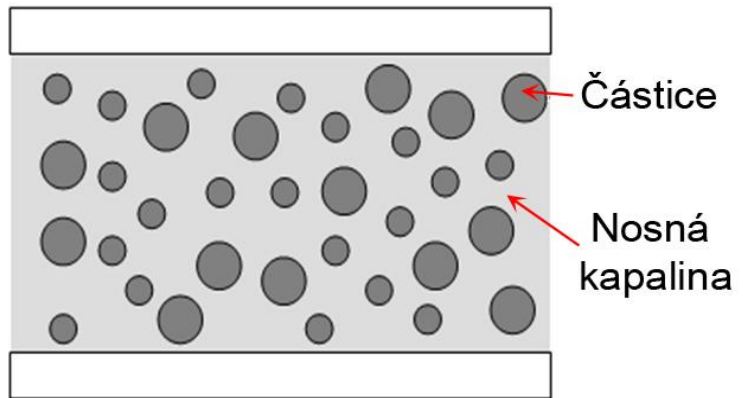

Současné řešení

Navrhované řešení

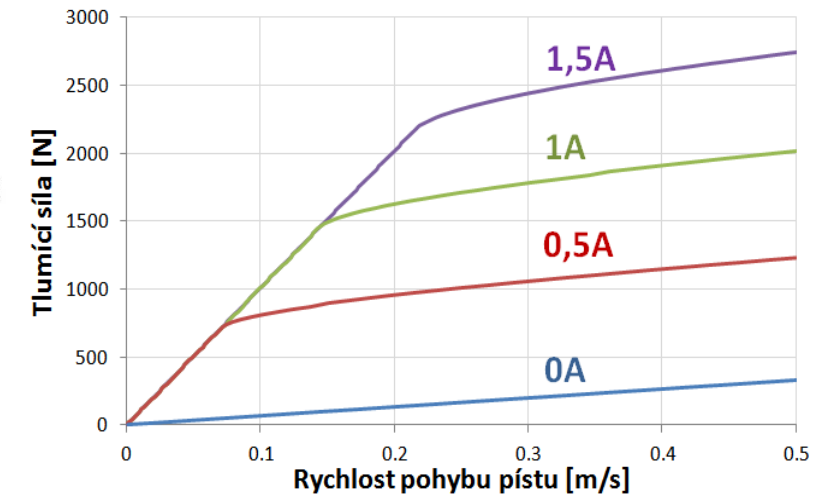
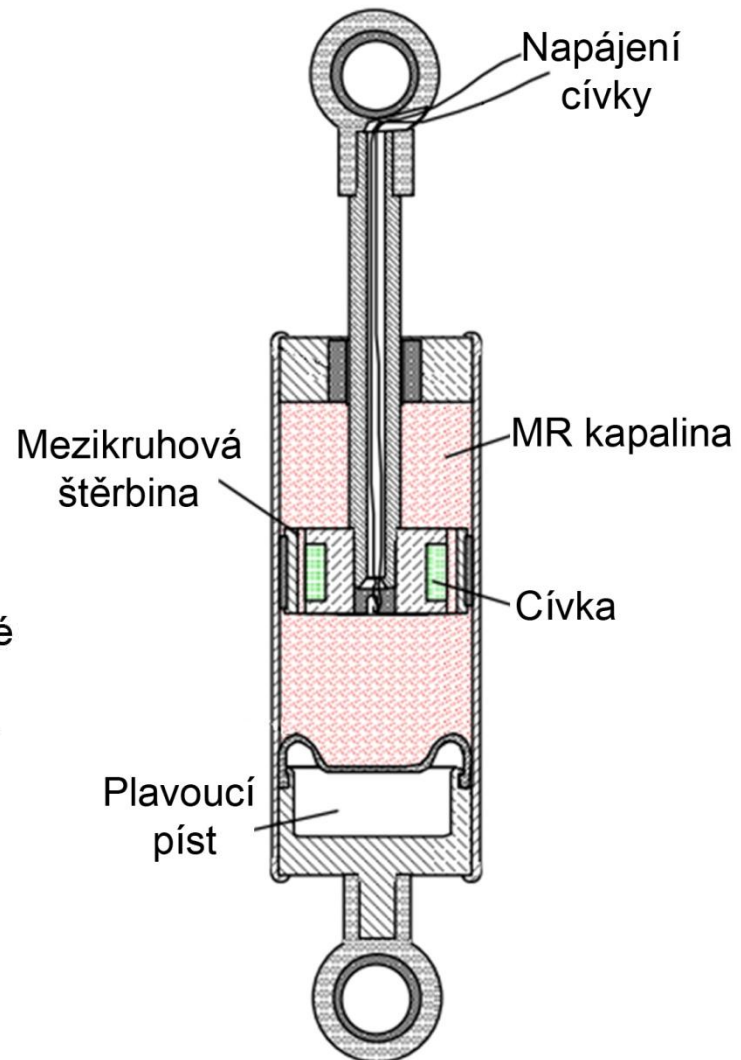
Úvod do problematiky

a) Mimo magnetické pole

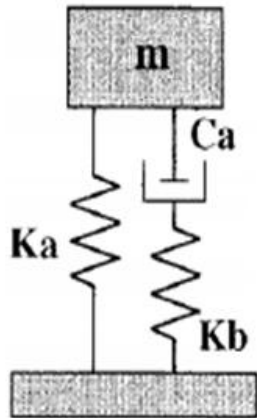
b) V magnetickém poli

Shrnutí současného stavu poznání

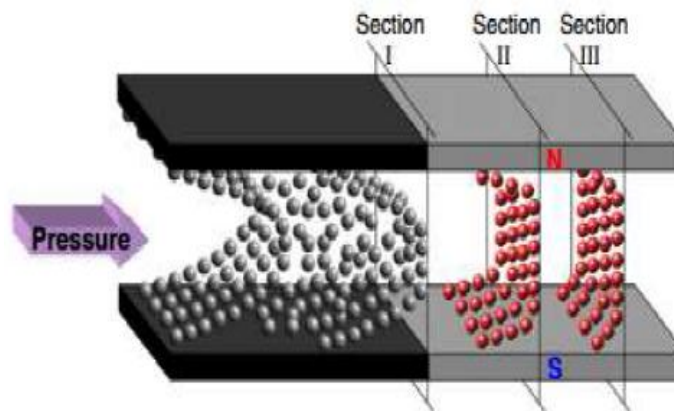
Konstrukce odpružení v kosmickém nosiči

- Tři-parametrický systém
- Vlnovce

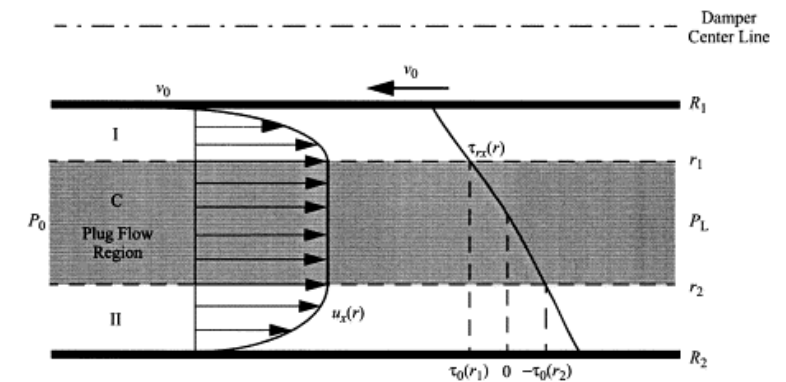
Limity MR technologie

- Dynamický rozsah
- Fluid dwell time
- Degradace MR kapaliny
- Časová odezva

Simulační modely

- Reologické chování
- MR kapaliny
- Hydraulický model

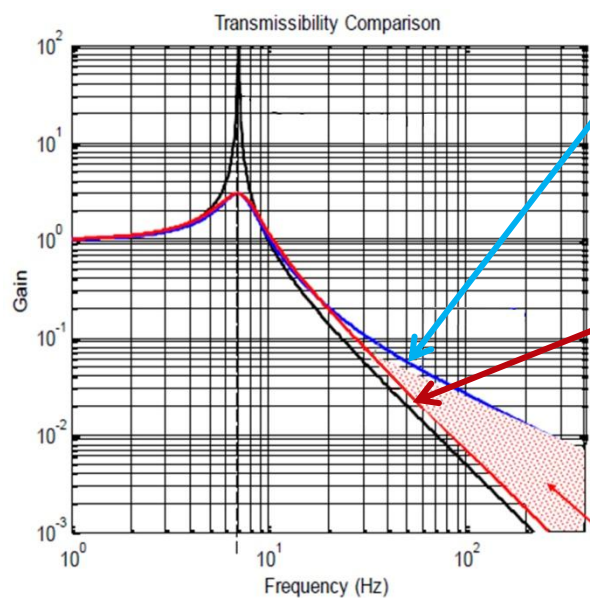
Shrnutí současného stavu poznání

Konstrukce odpružení užitečného nákladu v kosmickém nosiči

● Davis, D., "Advanced 1.5 Hz passive viscous isolation system"

● Coob, R.G., „Vibration isolation and suppression system for precision payloads in space“

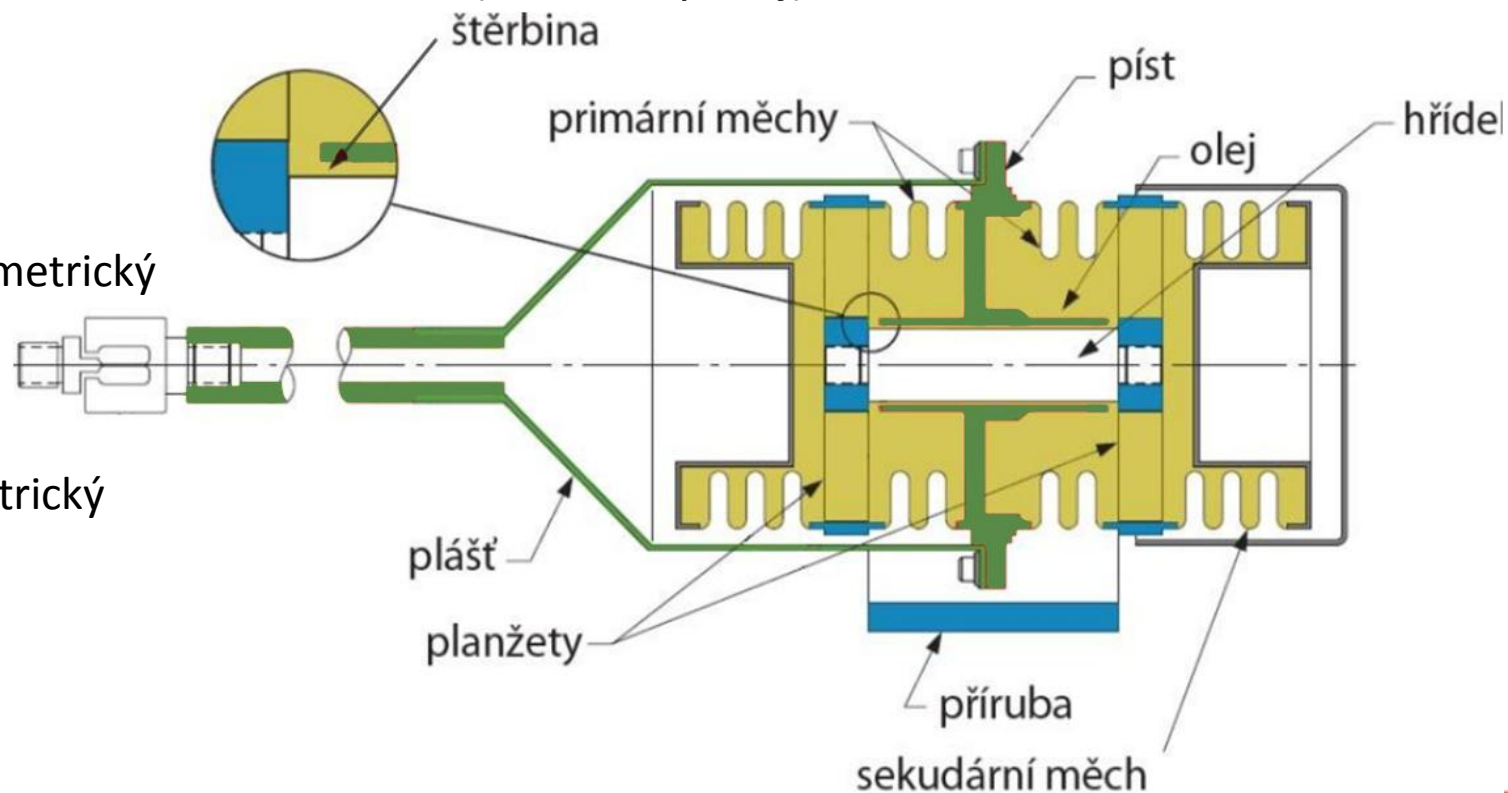
- Vývoj vzpěry pro tlumící a pružící plošinu
- Tří-parametrický systém odpružení
- Systém složený ze dvou vlnovců (axiální a objemová tuhost)
- Pasivní tlumení (silikonový olej)

Dvou-parametrický systém

Tří-parametrický systém

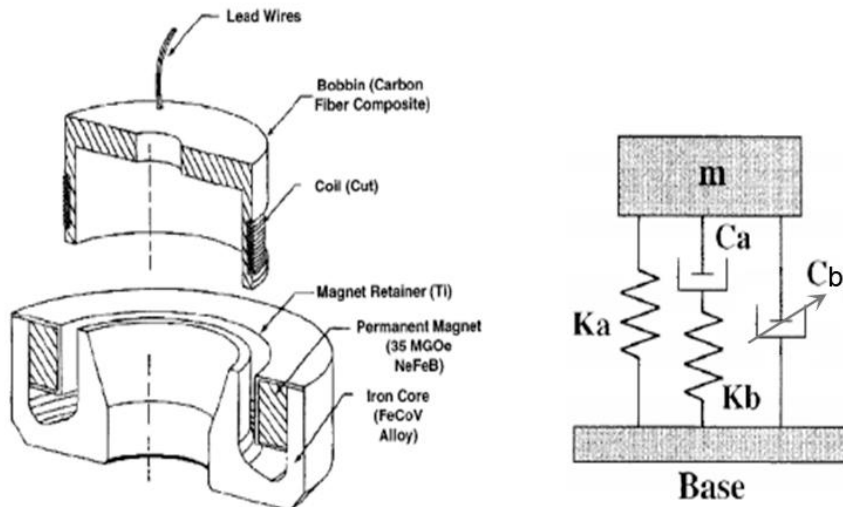
Přínos

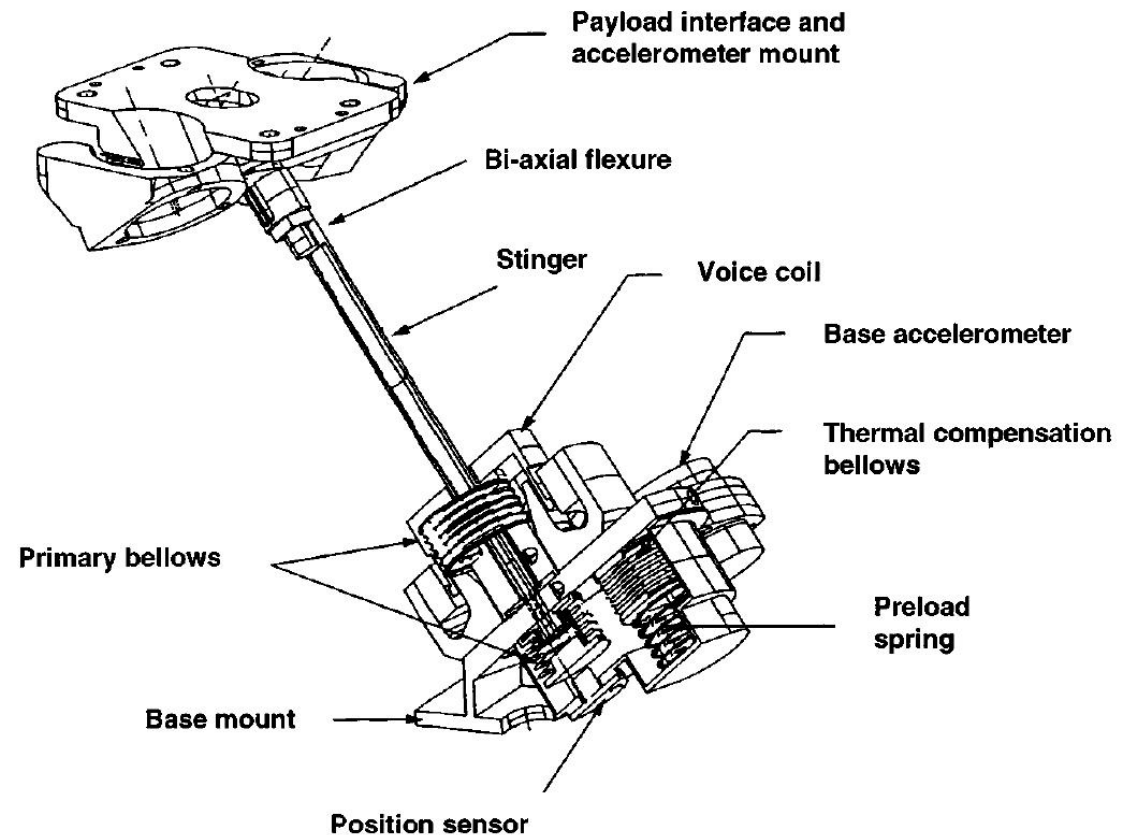
Shrnutí současného stavu poznání

Konstrukce odpružení užitečného nákladu v kosmickém nosiči

- Davis, D., "Advanced 1.5 Hz passive viscous isolation system"
- Coob, R.G., „Vibration isolation and suppression system for precision payloads in space“

- Konstrukce navazuje na předchozí publikaci
- Zapínání druhého tlumiče v rezonanční frekvenci

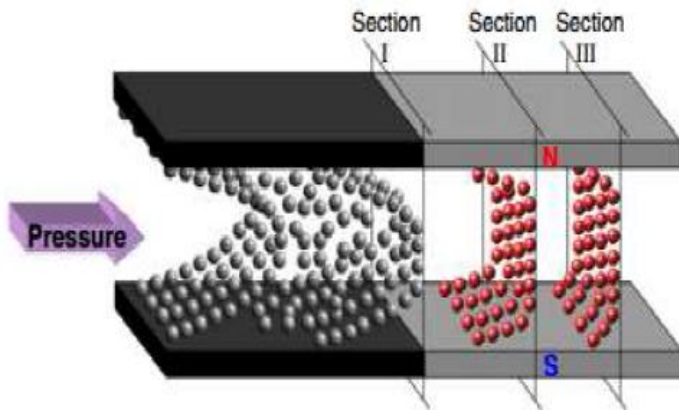
Shrnutí současného stavu poznání

Limity MR technologie při konstrukci MR tlumiče

Fluid dwell time

Goncalves, F. D., „ Investigating the magnetorheological effect at high flow velocities“

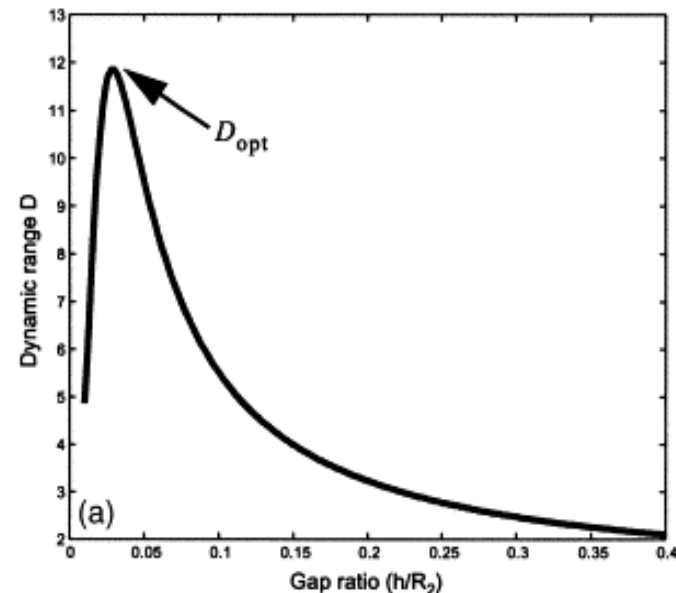
- Čas potřebný k zřetězení částic
- Od 0,45 ms po 0,6 ms

Dynamický rozsah

Yang, G., “Large-scale MR fluid dampers: modeling and dynamic performance considerations

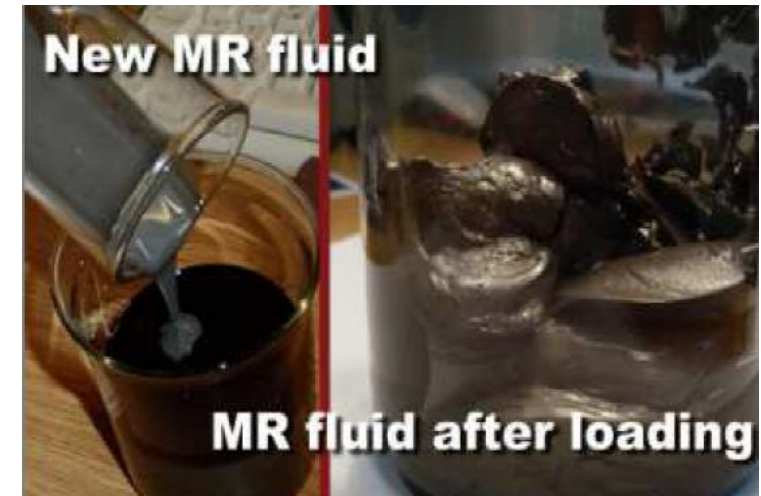
- Optimalizace dynamického rozsahu

Degradace MR kapaliny

Roupec, J., „ Stability of magnetorheological effect during long term operation“

- Provozní houstnutí MR kapaliny
- Degradace magnetických vlastností

Shrnutí současného stavu poznání

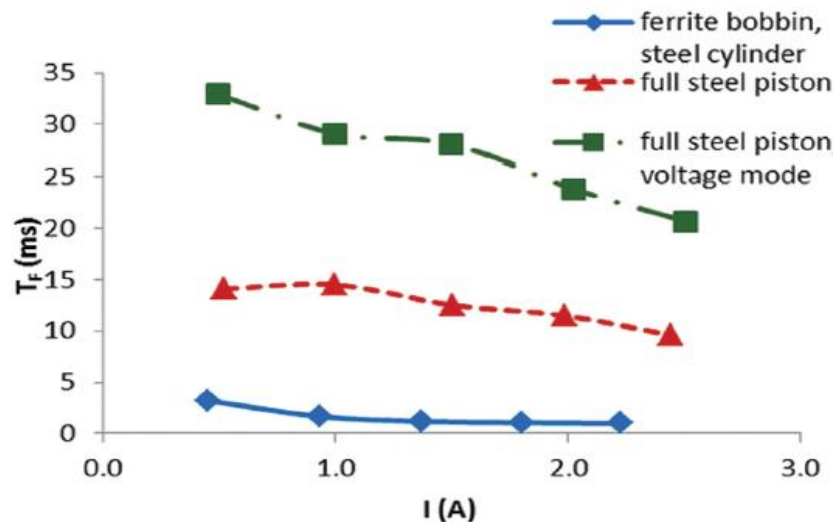
Limity MR technologie při konstrukci MR tlumiče

Časová odezva MR tlumiče

Tradiční konstrukce MR tlumiče

Grunwald, A. , „ Design of magneto-rheological(MR) valve“

- Magnetický obvod- nízkouhlíková ocel
- Časová odezva MR tlumiče okolo 30 ms

Snižování časové odezvy

Koo, J. H., „ A comprehensive analysis of the response time of MR dampers“
Strecker, Z., „The design of magnetorheological damper with short time response“

- Časová odezva MR tlumiče

- Indukčnost cívky – proudový regulátor
- Vířivé proudy

Feritový magnetický obvod + proudový regulátor = Časová odezva **1,5 ms**

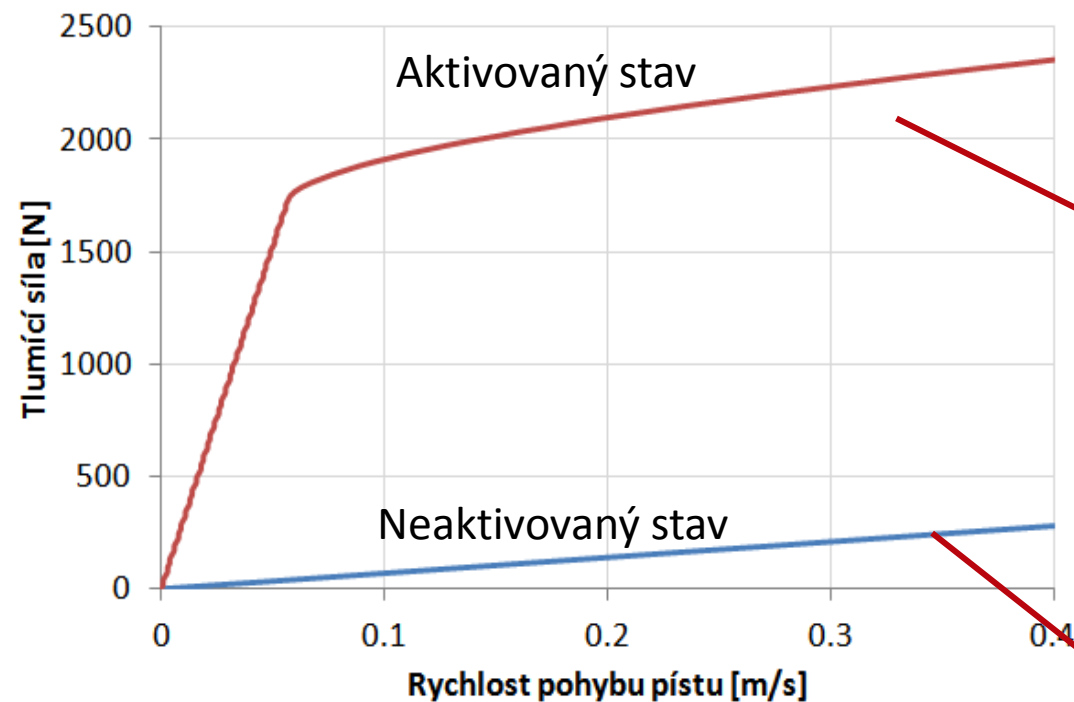

<http://www.hadex.cz/>

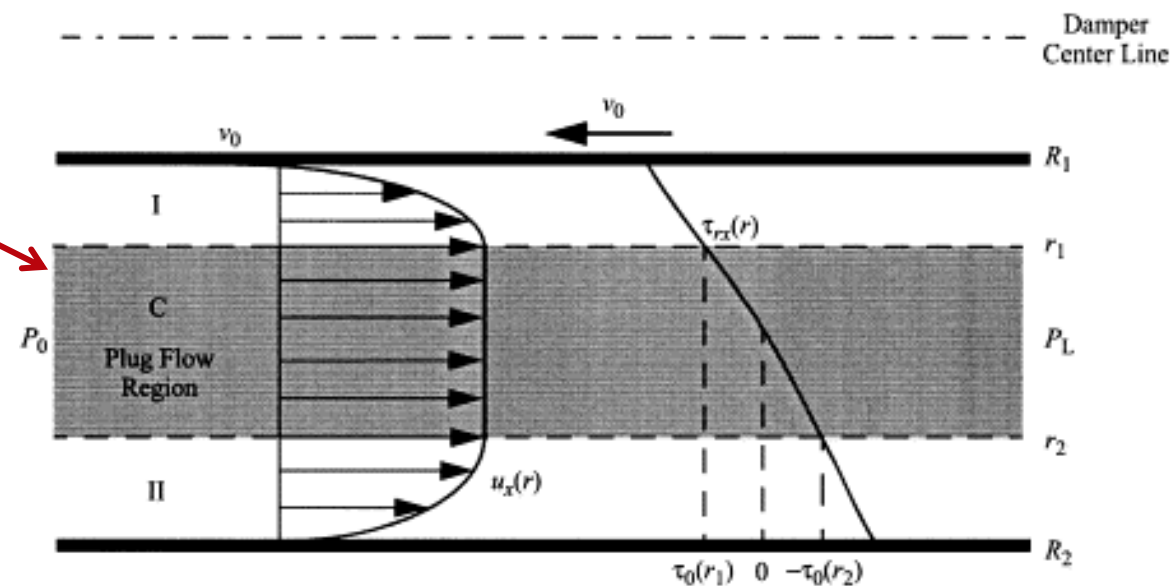
Shrnutí současného stavu poznání

Simulační modely

Carlson, G., "MR fluid, foam and elastomer devices"

Bingham model

Newton model

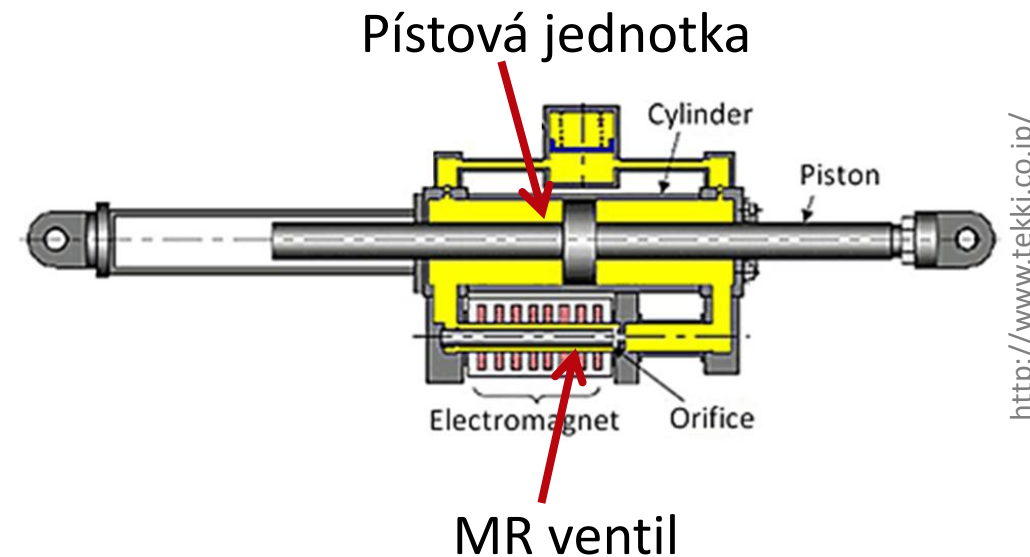
Vymezení cílů disertační práce

Hlavním cílem:

Konstrukce semi-aktivního magnetoreologického tlumiče s velmi malou časovou odezvou.

Dílčí cíle:

- Konstrukční rozdělení pístové jednotky a MR ventilu
- Magnetický model MR ventilu
  - Magnetostatický
  - Transientní
- Hydraulický model MR ventilu
  - CFX model přípojných kanálů k MR ventilu
  - CFX model obtokových štěrbin
  - Analytický hydraulický model MR ventilu
- Pevnostní model MR ventilu

Vědecká otázka

Navrhované zařízení musí být schopné semi-aktivně regulovat vibrace do 50 Hz.

Vědecká otázka:

Je možné zkonstruovat semi-aktivní magnetoreologický ventil s časovou odezvou menší než 1,5 ms?

Pracovní hypotéza:

- Komerčně dostupný MR tlumič Časová odezva 30 ms
- MR tlumič s vhodným proudovým regulátorem Časová odezva 15 ms
- MR tlumič s magneticky vodivým a elektrický nevodivým mag. obvodem + proudový regulátor Časová odezva 1,5 ms

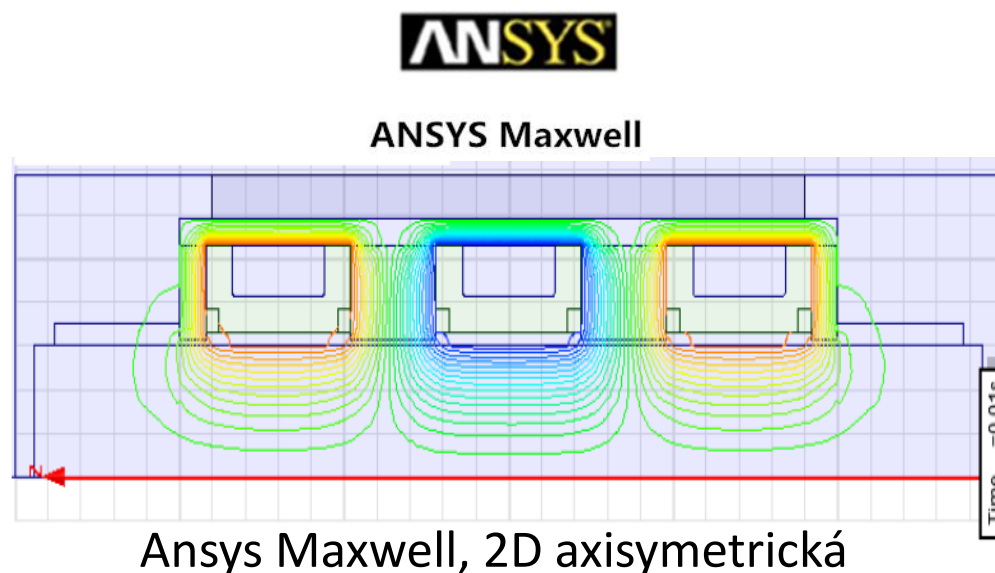
Postup řešení

Magnetický model

- Statická analýza
- Transientní analýza

Vstup

- B-H křivky materiálů
- Požadována maximální magnetická indukce
- Průběh budícího proudu

Výstup

- Parametry cívky
- Rozměry magnetického obvodu
- Materiálová skladba mag. obvodu
- Časová odezva B

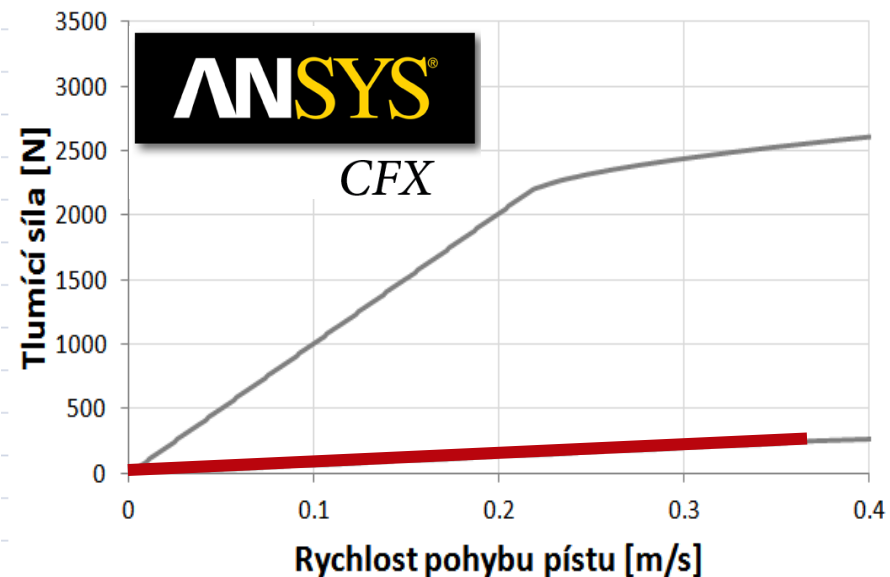
Postup řešení

Hydraulický model

- CFX model přípojných kanálů k MR ventilu
- CFX model obtokových štěrbin
- Analytický hydraulický model MR ventilu

Vstup

- Toková křivka MR kapaliny v neaktivovaném stavu
- Požadovaná F-v charakteristika

Výstup

- Rozměrový návrh přípojných kanálů (bez obtokové štěrbin)

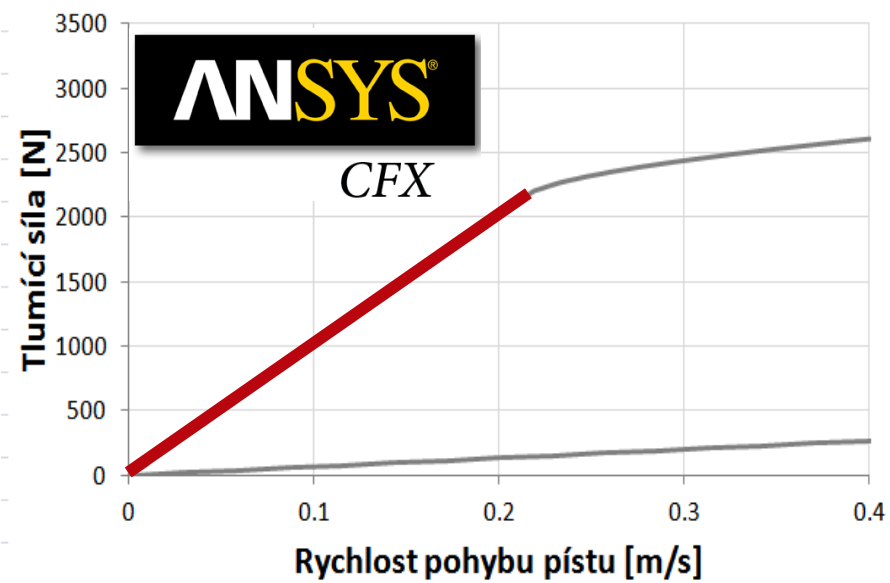
Postup řešení

Hydraulický model

- CFX model přípojných kanálů k MR ventilu
- CFX model obtokových štěrbin
- Analytický hydraulický model MR ventilu

Vstup

- Toková křivka MR kapaliny v neaktivovaném stavu
- Požadovaná F-v charakteristika

Výstup

- Geometrie obtokové štěrbin

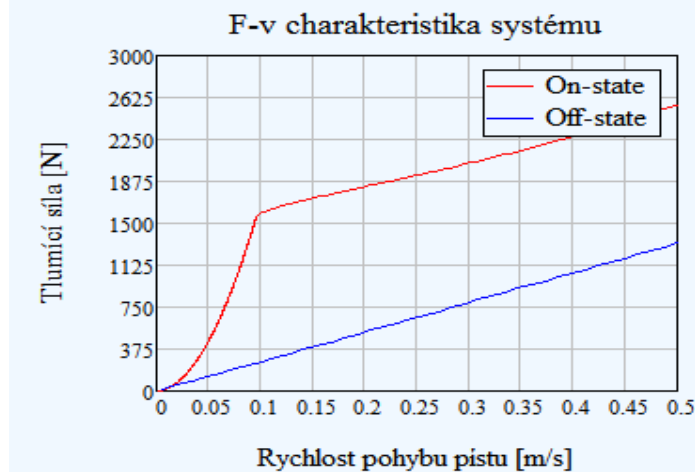
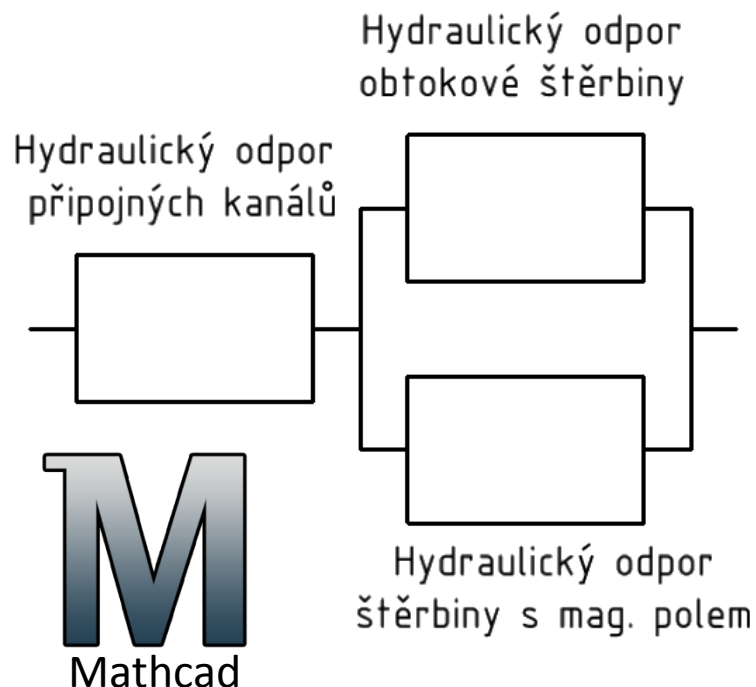
Postup řešení

Hydraulický model

- CFX model přípojných kanálů k MR ventilu
- CFX model obtokových štěrbin
- Analytický hydraulický model MR ventilu

Vstup

- Data z CFX modelů
- Data z magnetického modelu
- Požadovaná max. tlumící síla (při rychlosti)
- Tokové křivky MR kapaliny při různých intenzitách magnetického pole

Výstup

- Geometrie ventilu
- Dynamický silový rozsah
- F-v charakteristika v závislosti na elektrickém proudu

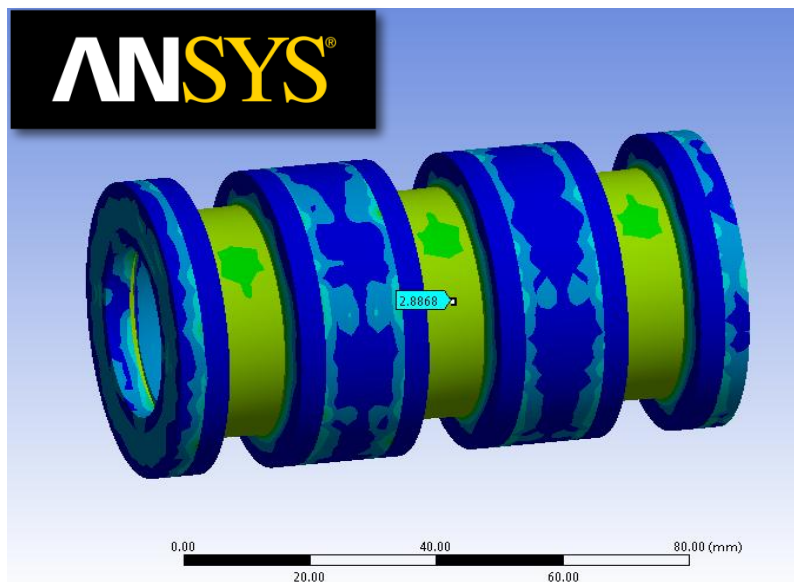
Postup řešení

Pevnostní model

- Návrh vhodného předepnutí systému
- Bezpečnost systému
- Odhad tuhosti systému

Vstup

- Materiálové charakteristiky
- Síly a tlaky z proudění MR kapaliny

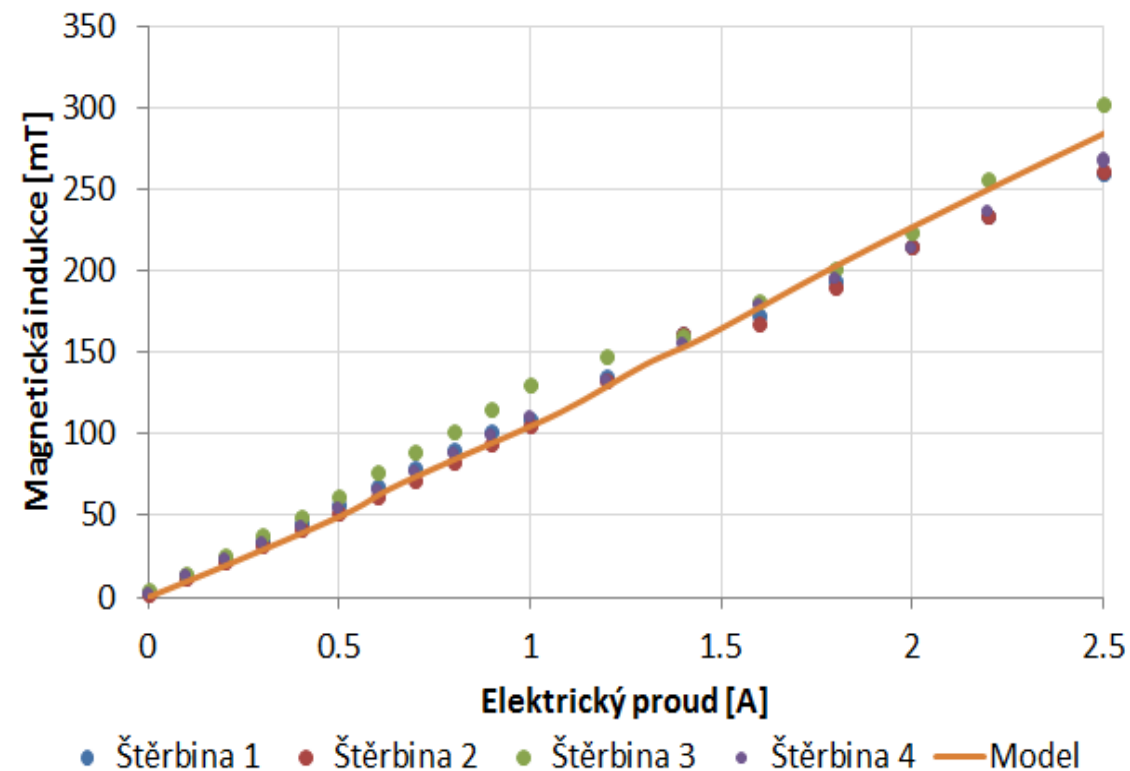
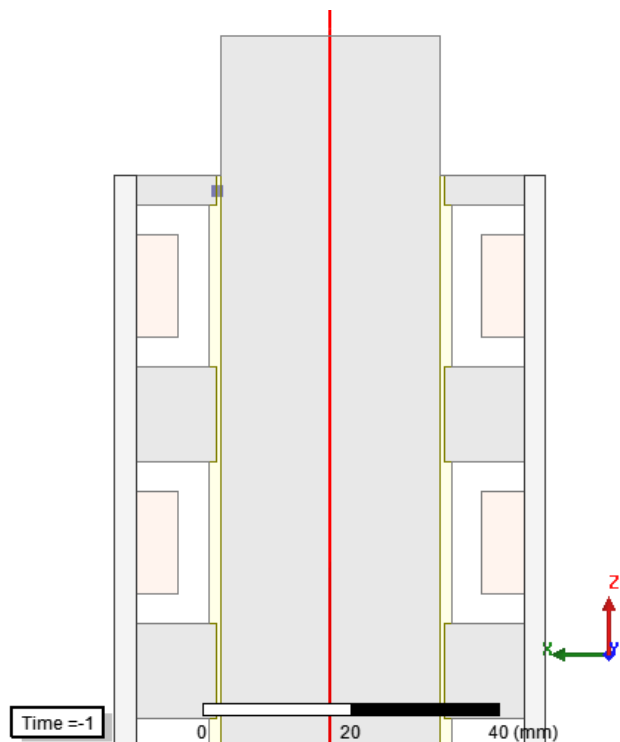
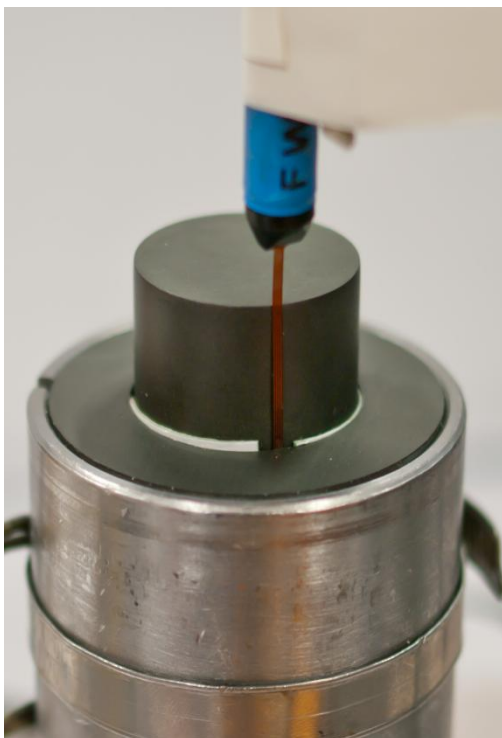

Výstup

- Rozměry komponent
- Rozměrové tolerance dílů
- Bezpečnost systému

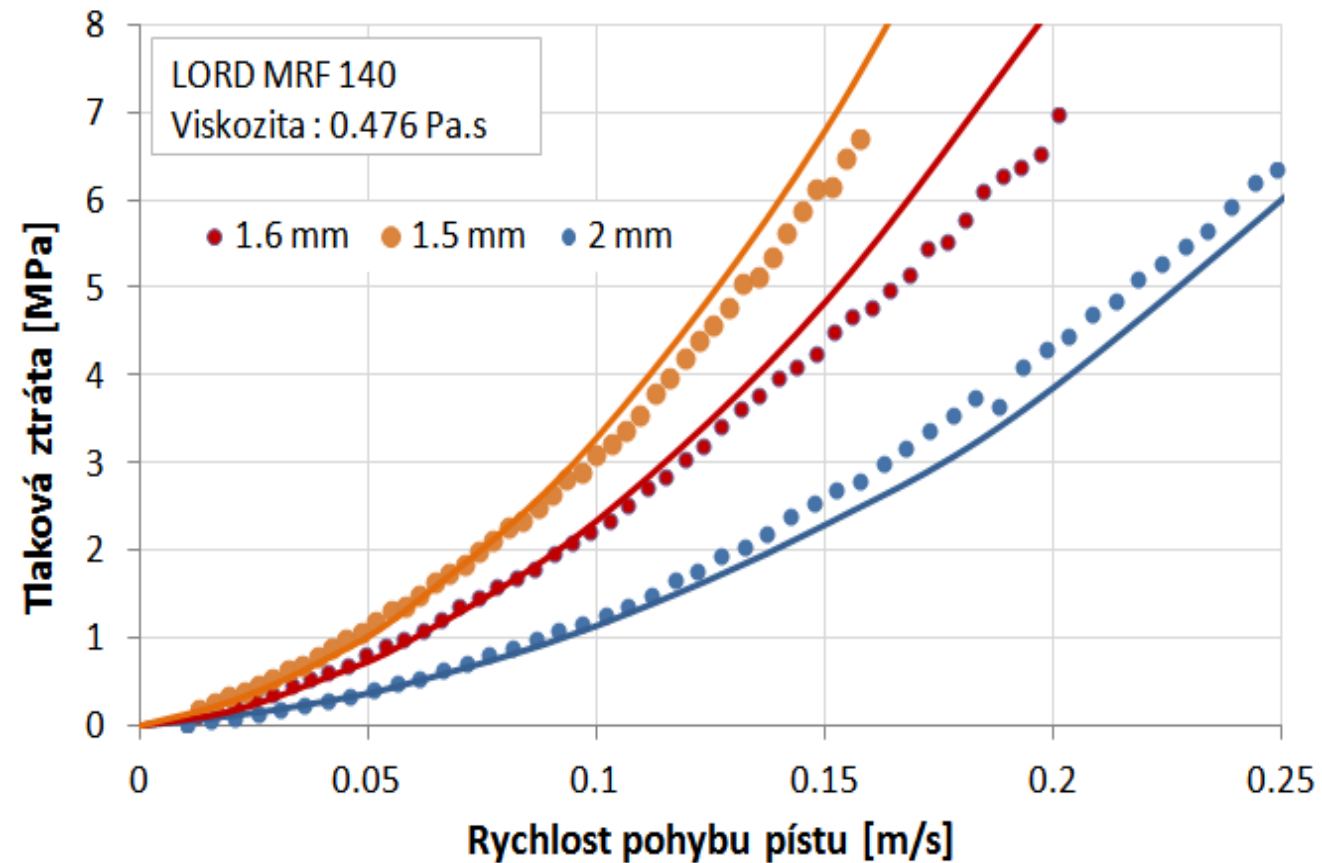
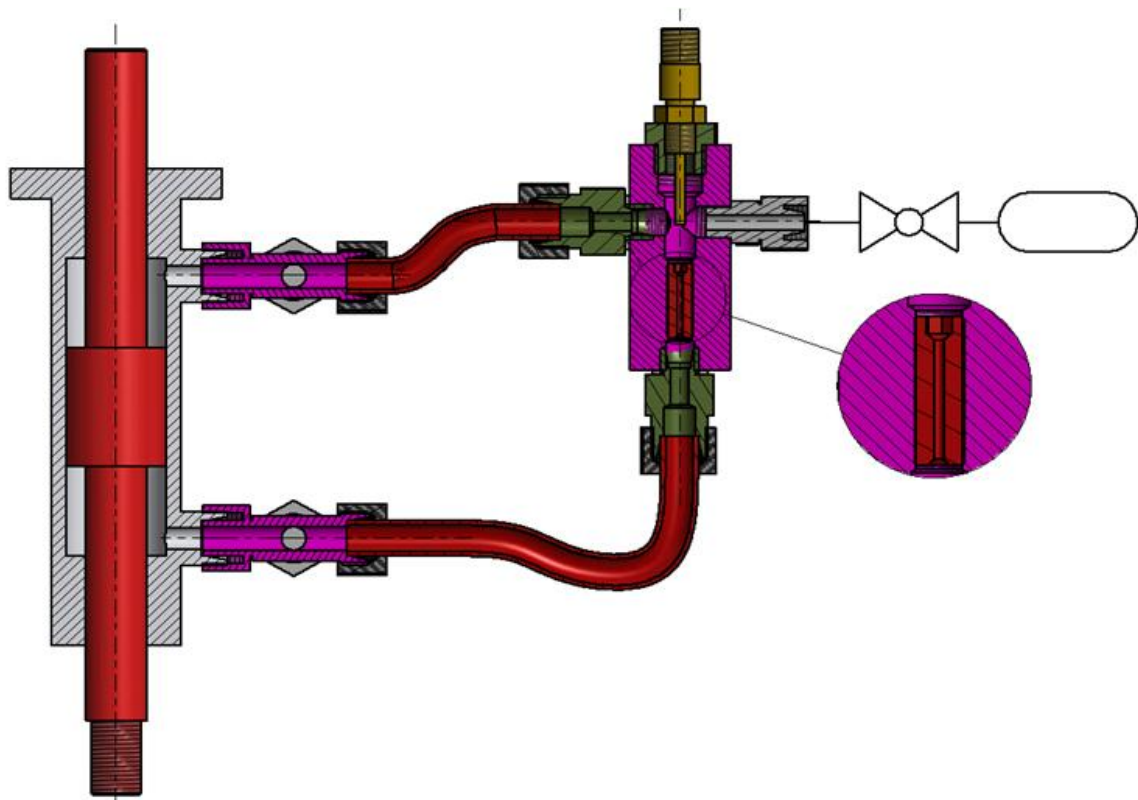
Současný stav řešení disertační práce

Verifikace magnetického modelu

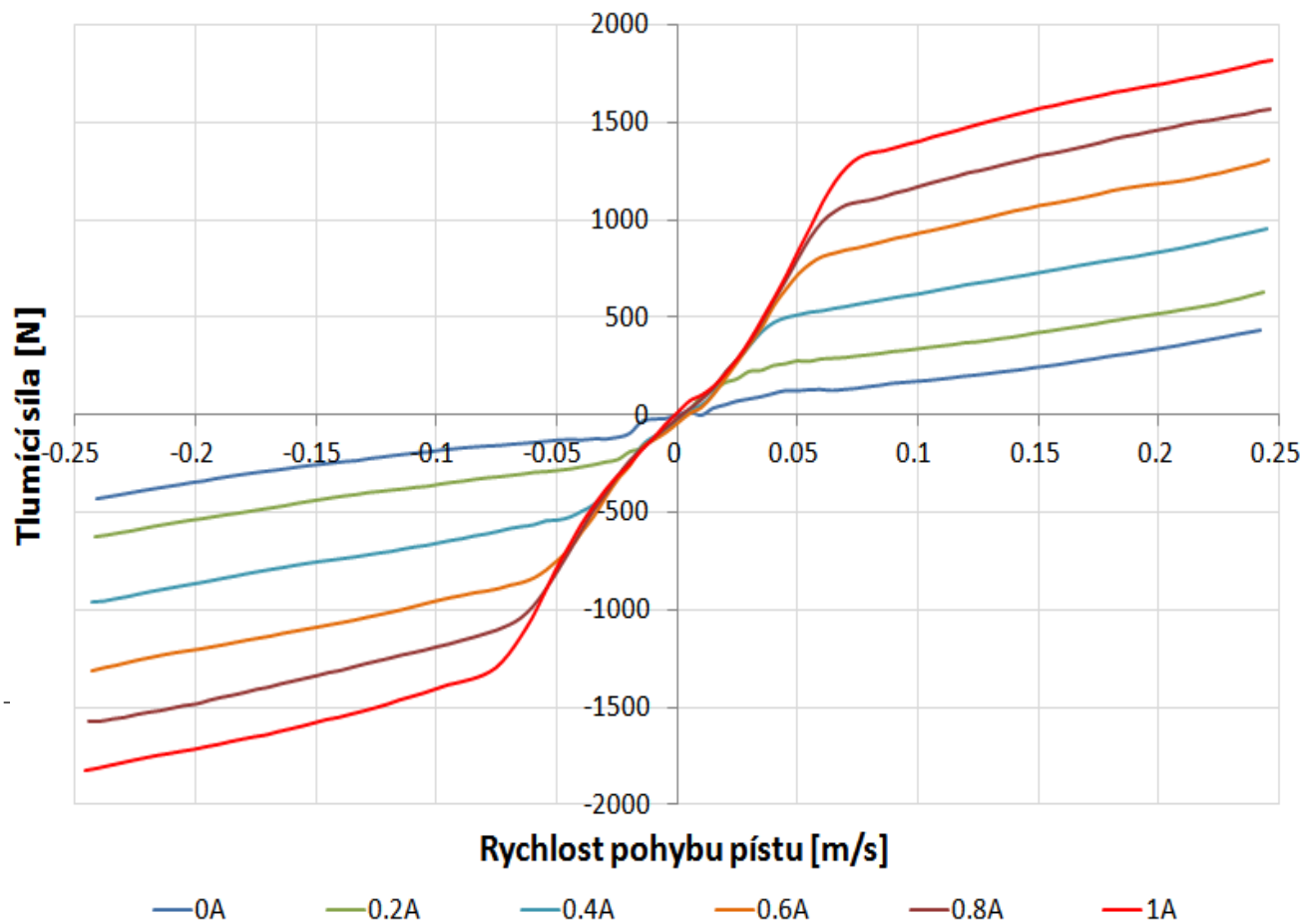
Současný stav řešení disertační práce

Verifikace hydraulického modelu

Současný stav řešení disertační práce

Funkční vzorek MR ventilu

Současný stav řešení disertační práce

- Magnetické modely + verifikace
- Hydraulické modely + verifikace
- Pevnostní analýza + verifikace
- Návrh a fyzická realizace MR ventilu
- Experimentální stanovení F-v tlumiče
- Experimentální stanovení časové odezvy

Literatura a projekty

Článek v impaktovaném časopise:

STRECKER, Z.; MAZŮREK, I.; ROUPEC, J.; MACHÁČEK, O.; KUBÍK, M.; KLAPKA, M. Design of magnetorheological damper, with short time response. *JOURNAL OF INTELLIGENT MATERIAL SYSTEMS AND STRUCTURES*, 2015, roč. 26, č. 14, s. 1951-1958. ISSN: 1045- 389X. **IF 2,072**

Články v konferenčních sbornících:

KUBÍK, M.; MACHÁČEK, O.; STRECKER, Z.; MAZŮREK, I. FEM model of magnetic circuit and its verification. In *Book of Proceeding of 56th International Conference of Machine Design Departments*. Nitra: Publishing Center SUA Nitra, 2015. s. 99-104. ISBN: 978-80-552-1377- 4.

KUBÍK, M.; MAZŮREK, I.; ROUPEC, J. Decreasing of sliding friction in hydraulic piston damper. In *Engineering mechanics 2015*. Prague: 2015. s. 170-171. ISBN: 978-80-86246-42- 0.

KUBÍK, M.; MAZŮREK, I. Design of semi- active magnetorheological valve. In *55th International Conference of Machine Design Department*. 2014. s. 45-50. ISBN: 978-80-01-05542- 7.

STRECKER, Z.; ROUPEC, J.; KUBÍK, M.; FRIEDEL, D. Experimental evaluation of MR damper time response on modified Groundhook algorithm efficiency. In *Engineering Mechanics 2014*. 1st. 2014. s. 600-603. ISBN: 978-80-244-4871- 1.

Projekty:

Fond vědy – **MR technologie trendy a konstrukce**

Juniorský mezifakultní projekt - **Vývoj semi-aktivního magnetoreologického ventilu**

Závěr

Rok 2015

Otestování časové odezvy vyvinutého MR tlumiče

Rok 2016

Publikace – Stanovení hydraulického odporu obtokové trysky v MR tlumiči

Publikace - Metodika návrhu semi-aktivního MR ventilu

Rok 2017

Sepsání disertační práce

Děkuji vám za pozornost

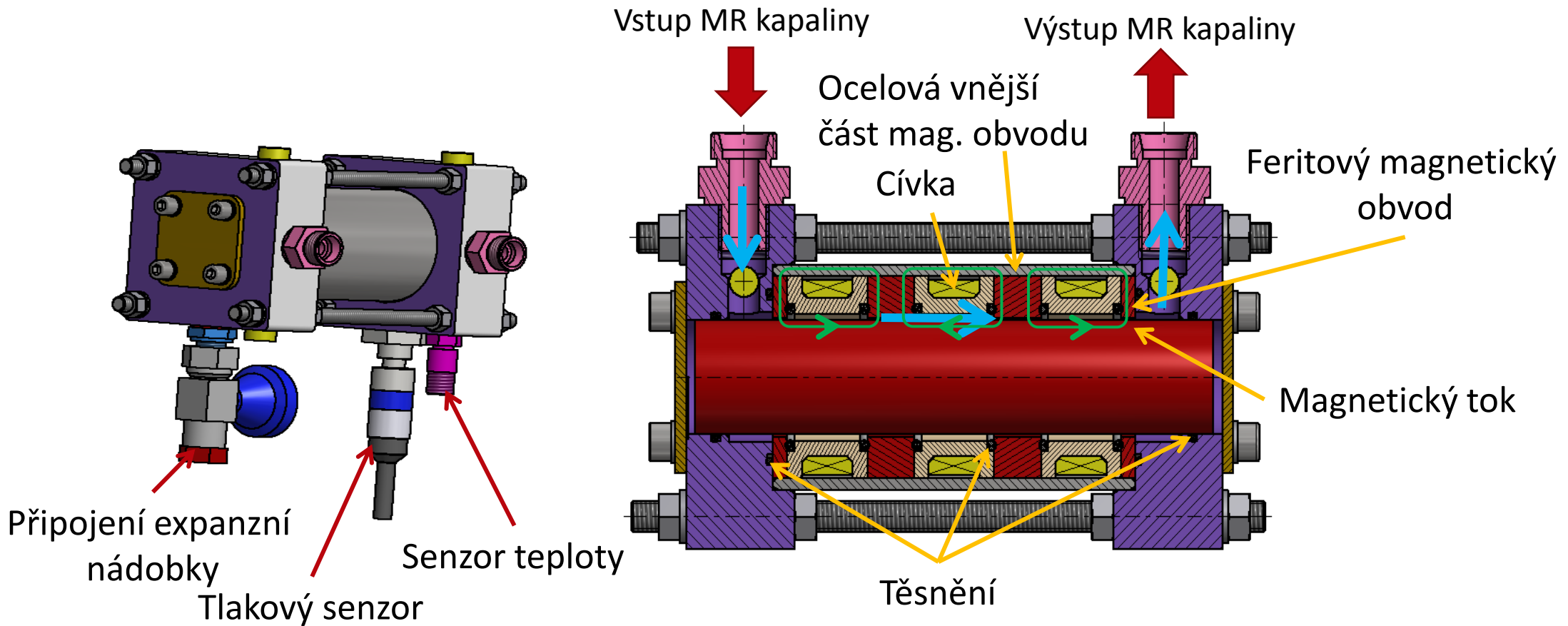
Michal Kubík

y115760@stud.fme.vutbr.cz

<http://uk.fme.vutbr.cz/>

Otázky oponenta

Na str.36 je v pojednání sestava návrhu MR ventilu, který byl následně realizován. Mohl by autor konstrukční návrh ventilu podrobněji popsat?

Otázky oponenta

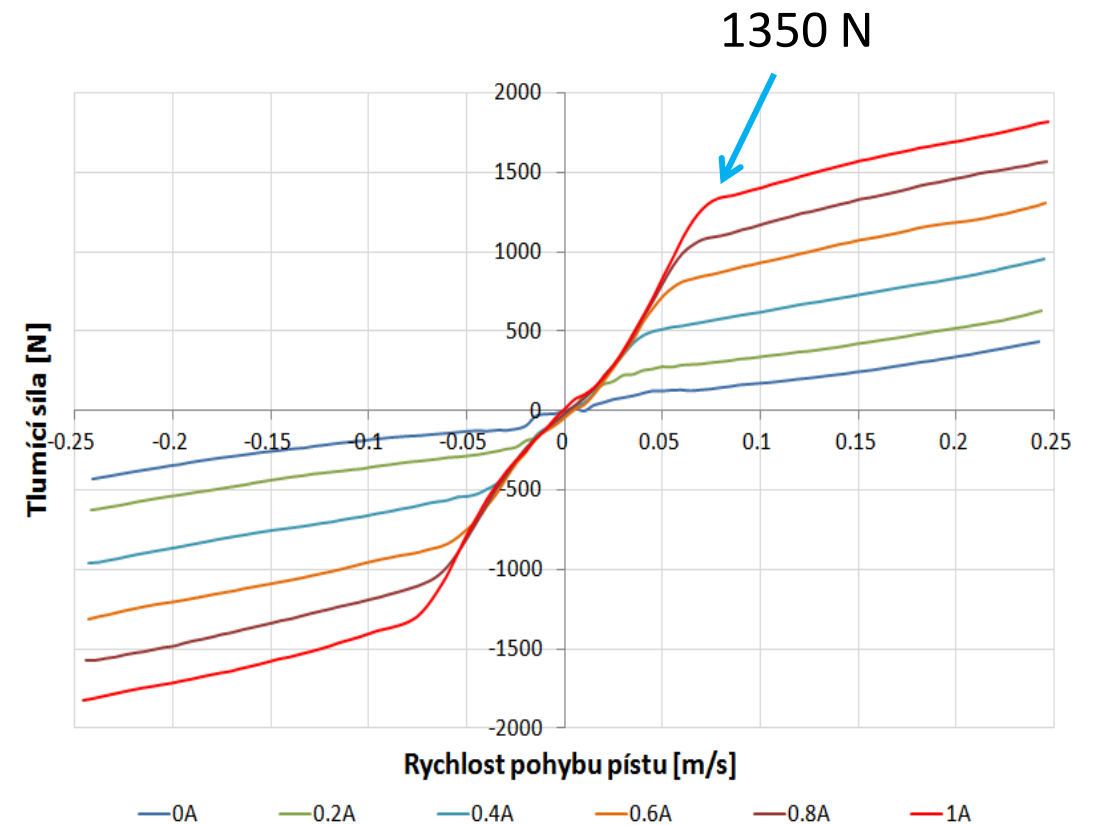
Jak byly voleny základní parametry navrženého MR ventilu? Předcházela návrhu matematická simulace jeho chování?

Vstupní parametry:

- Z dynamického modelu pro simulátor vzpěry
- Maximální tlumící síla 1500 N při rychlosti 0,08 m/s
- Dynamický rozsah 8

Matematické simulace:

- Magnetické modely
  - Hydraulické modely
  - Pevnostní modely
- } Geometrie MR ventilu

Otázky oponenta

Mohl by autor objasnit, jak probíhá návrh zařízení dle „analyticko-syntetického poznávacího postupu“ citovaného na str. 34?

Analýza = myšlené rozložení zkoumaného předmětu na části, které jsou předmětem dalšího výzkumu.

Syntéza = myšlenkové sjednocení části v celek. Sledování celku.

Myšlené rozložení MR ventilu na jednotlivé konstrukční uzly → popis hydraulického či magnetického chování uzlu

Zkoumání zařízení jako celku. Magnetické či hydraulické chování MR ventilu.